

ZÁPISNICA

XIV. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny Úrad vlády SR, 21. október 2014, začiatok o 11.30

Prítomní, ospravedlnení a neospravedlnení: podľa priloženej prezenčnej listiny

Navrhnutý program zasadnutia:

Otvorenie

1. Návrh programu
2. Kontrola uznesení z posledného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
3. Informácia podpredsedu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zo 17. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
4. Informácia o poskytovaní dotácií v programe Kultúra národnostných menšín 2014 a informácia o Výzve na predkladanie žiadostí o dotáciu z dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2015
5. Informácia o Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike
6. Hodnotiaca správa o desiatich rokoch členstva SR v EÚ
7. Iniciatívny materiál členky výboru za maďarskú národnostnú menšinu – „Návrh Dodatku č. 5 k Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny“
8. Rôzne
 - Informácia o činnosti Divadla Alexandra Duchnoviča v Prešove
 - Informácia o pripravovaných zmenách v programovej štruktúre RTVS

Záver

Z á p i s

Otvorenie

Mária Jedličková, poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „predsedníčka výboru“):

- otvorila XIV. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „výbor“) a privítala všetkých prítomných;
- konštatovala, že svoju neúčasť na zasadnutí výboru ospravedlnili: pán Ján Masszi za maďarskú národnostnú menšinu, namiesto ktorého sa zúčastní náhradník pán Rudolf Mézes;

pán Stane Ribič za srbskú národnostnú menšinu, namiesto ktorého sa zúčastní náhradníčka pani Anica Ribič;

- požiadala pani Kotvanovú, tajomníčku výboru o poskytnutie informácie o uznášaniaschopnosti výboru a o hlasovacích právach členov výboru na jeho XIV. zasadnutí.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- konštatovala, že výbor je uznášaniaschopný;
- informovala, že na XIV. zasadnutí výboru členovia výboru za českú národnostnú menšinu určili hlasovacie právo pani Dagmar Takácsovej. V zmysle čl. 4 ods. 6 štatútu výboru boli predsedníčkou výboru určení nasledovní členovia s hlasovacím právom zastúpení viac ako jedným členom: pán Géza Tokár za maďarskú národnostnú menšinu; pán Vladimír Sendrei za rómsku národnostnú menšinu; pán Pavol Bogdan za ukrajinskú národnostnú menšinu a pán Milan Mňahončák za rusínsku národnostnú menšinu.

1. Schválenie programu zasadnutia

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že program zasadnutia bol doplnený o nový bod v zmysle návrhu pani Szekeresovej s názvom „Návrh Dodatku č. 5 k Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny“, ktorý zaslala tajomníčke výboru dňa 16. októbra 2014;
- vyzvala prítomných na predloženie pozmeňujúcich alebo dopĺňujúcich návrhov programu.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- navrhla do bodu Rôzne zaradiť: Stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k aplikácii inštitútu dočasných vyrovnávacích opatrení; Informáciu o navrhovanej akceptácii ruského a srbského jazyka v rámci Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov; Informáciu o stanoviskách Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny k udalostiam ostatných dní; Informáciu o podujatí Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny pod názvom „Hľadanie koreňov“ v rámci Seniorfestu 2014.

Sofia Daskalová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- navrhla do bodu Rôzne zaradiť: Informáciu o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín; Informáciu o Ročnom výkaze o kultúre národnostných menšín; Informáciu o parkovacích možnostiach v objekte Úradu vlády Slovenskej republiky pre členov výboru.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uzatvorila diskusiu a pristúpila k hlasovaniu o jednotlivých návrhoch na zmenu programu.

Hlasovanie o návrhoch pani Kotvanovej:

Za: 14

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že návrhy pani Kotvanovej na doplnenie programu boli jednomyselne schválené.

Hlasovanie o návrhoch pani Daskalovej:

Za: 14

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že návrhy pani Daskalovej na doplnenie programu boli jednomyselne schválené.

Hlasovanie o programe zasadnutia ako celku:

Za: 14

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že program bol v súlade s návrhmi členiek a členov výboru jednomyselne schválený.

2. Kontrola uznesení z posledného zasadnutia výboru

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- v nadväznosti na schválený program otvorila 2. bod zasadnutia a požiadala pani Kotvanovú, tajomníčku výboru o poskytnutie informácie o stave plnenia uznesení z posledného zasadnutia výboru.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- informovala, že na mimoriadnom zasadnutí výboru bolo prijaté uznesenie č. 50, ktorým výbor schválil vyhlásenie k Pamätnému dňu rómskeho holokaustu. Z predmetného uznesenia nevplynuli konkrétne úlohy.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tomuto bodu;
- vzhľadom na to, že sa nikto do diskusie neprihlásil, uzatvorila tento bod programu.

3. Informácia podpredsedu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zo 17. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila 3. bod zasadnutia a požiadala pána Traubnera o poskytnutie informácie o záveroch zo 17. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „Rada vlády“).

Pavol Traubner, podpredseda výboru, člen výboru za židovskú národnostnú menšinu:

- konštatoval, že predmetná informácia bola členom a členkám výboru zaslaná elektronicky;
- informoval o záveroch zo 17. zasadnutia Rady vlády, kde hlavným bodom programu bola informácia predsedu rady o výsledkoch rokovaní k aktuálnej verzii návrhu Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR a schválenie Návrhu Dodatku č. 4 k Štatútu Rady vlády. Schválením dodatku sa zaviedol inštitút dohodovacieho konania, rozšírilo sa zloženie Rady vlády o vedúceho Úradu vlády SR a prišlo tiež k rozšíreniu počtu nezávislých expertov v občianskej komore o jedného člena. Návrhom sa tiež precizoval spôsob vymenovania a odvolania členov rady zastupujúcich občiansku spoločnosť a spôsob vymenovania a odvolania expertov rady.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tomuto bodu;
- vzhľadom na to, že sa nikto do diskusie neprihlásil, uzatvorila tento bod programu.

4. Informácia o poskytovaní dotácií v programe Kultúra národnostných menšín 2014 a informácia o Výzve na predkladanie žiadostí o dotáciu z dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2015

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila 4. bod zasadnutia a požiadala pani Kumanovú o uvedenie materiálu.

Zuzana Kumanová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- uviedla, že Informácia o poskytovaní dotácií v programe Kultúra národnostných menšín 2014 sa predkladá v súlade s Plánom činnosti výboru na rok 2014 a informácia o Výzve na predkladanie žiadostí o dotáciu z dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2015 sa predkladá ako iniciatívny materiál;
- informovala, že v roku 2014 bolo na dotačný program Kultúra národnostných menšín vyčlenených zo štátneho rozpočtu 3 829 250 eur a v nadväznosti na Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v programe Kultúra národnostných menšín na rok 2014 boli v súlade s uznesením č. 30 výboru rozdelené finančné prostriedky pre jednotlivé národnostné menšiny a oblasť interkultúrneho a interetnického dialógu;
- výzva na predkladanie žiadostí o dotáciu na rok 2014 bola vyhlásená 29. novembra 2013 a termín na predkladanie žiadostí bol v súlade so zákonom stanovený do 31. januára 2014;
- v uvedenom termíne bolo doručených 792 žiadostí o dotáciu pozostávajúcich zo 1792 projektov v celkovej sume 14 355 432 eur;
- celkovo bolo podporených 592 žiadateľov na 1246 projektov v celkovej sume 3 603 404 eur. Z celkovej alokácie nebolo prerozdelených 225 846 eur, ktoré boli presunuté do II. výzvy. (pozn. predmetná informácia bola členom a členkám výboru zaslaná elektronicky).

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- vyzvala pani Kumanovú o uvedenie informácie k blížiacej sa výzve Kultúra národnostných menšín 2015.

Zuzana Kumanová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- uviedla, že Úrad vlády SR pripravuje výzvu tak, aby mohla byť zverejnená v najbližších dňoch alebo týždňoch, aby žiadatelia dostali finančné prostriedky čím najskôr;
 - informovala prítomných o pripravovanej výzve a základných dokumentoch, ktoré súvisia so zverejnením výzvy;
 - zdôraznila, že niektorým členom komisií na hodnotenie projektov končí na prelome februára/marca 2015 ich dvojročný mandát a bude potrebné ich buď nahradiť novými členmi, alebo potvrdiť ich doterajšie členstvo.
- (pozn. predmetná informácia bola členom a členkám výboru zaslaná elektronicky).

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tomuto bodu.

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- položil otázku, či sa finalizácia vyplatenia dotácii z prvej výzvy týka aj periodickej a neperiodickej tlače.

Zuzana Kumanová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- uviedla, že v prípade periodickej a neperiodickej tlače sa stále čaká na schválenie schémy štátnej pomoci Európskou komisiou.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že ide o dva subjekty – jeden subjekt za ukrajinskú národnostnú menšinu a jeden za maďarskú národnostnú menšinu – pri ktorých boli rozdelené zmluvy. V týchto prípadoch bola časť dotácie vyplatená a tá časť, ktorá sa týka periodickej a neperiodickej tlače by mala byť vyplatená po schválení Schémy štátnej pomoci na podporu kultúry národnostných menšín Európskou komisiou.

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že v predloženej správe sa v pozitívnom duchu uvádza, že proces schvaľovania zmlúv a vyplácanie dotácií prebiehal promptne, ale podľa jeho výpočtov v prvom polroku bolo vyplatených zhruba 41 % z celkovej sumy. Po minulé roky sme konštatovali, že väčšina projektov sa realizuje v prvom polroku, a to sa týka aj periodickej tlače;
- uviedol, že v roku 2012 prišli prostriedky na periodickú tlač 27. decembra, v roku 2013 na prelome októbra – novembra;
- uviedol, že z ich pohľadu nastali viaceré problémy, ktoré sa týkali elektronického dotačného systému, keďže neboli informovaní o tom, ktoré položky hodnotiaca komisia odporučila a ktoré neschválila a požiadal, aby sa uvedené otázky konzultovali, aby nevznikali problémy;
- navrhol prijať uznesenie týkajúce sa celého výboru a predniesol návrh znenia uznesenia v znení: „Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny žiada kompetentné orgány, vedúceho Úradu vlády SR, resp. Ministerstvo financií SR, aby podnikli všetky nevyhnutné kroky vedúce k vyriešeniu financovania periodickej a neperiodickej tlače národnostných menšín, t.j. aby intervenovali príslušné orgány Rady, resp. Komisie Európskej únie ohľadom urýchleného vydania stanoviska k žiadosti o výnimku týkajúcu sa financovania periodickej a neperiodickej tlače národnostných menšín aj vzhľadom na uplynuté časové obdobie od podania tejto žiadosti.“

Zuzana Kumanová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- v nadväznosti na pána Bogdana uviedla, že Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny sa snažil čo najviac vyjsť v ústrety žiadateľom, keď úrad pristúpil k rozdeleniu zmluvy, a tak boli vyplatené finančné prostriedky na projekty, ktoré sa netýkajú periodickej a neperiodickej tlače, čím sa zabránilo blokovaniu ostatných projektov;
- zdôraznila, že úrad neustále urguje Európsku komisiu, aby zaslala stanovisko k Schéme štátnej pomoci na podporu kultúry národnostných menšín.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že posledná informácia, ktorá prišla z Európskej komisie je, že štátna pomoc by mala byť schválená koncom októbra;
- rozhodnutie hodnotiacej komisie pre program Kultúra národnostných menšín je prehľadne zobrazené v systéme a problémy, ktoré uvádza, sú skôr technického charakteru, pričom u iných žiadateľov neboli zaznamenané, preto je možné ich konzultovať individuálne tak, ako to bolo aj doteraz.

Dagmar Takácsová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že by sa nemalo stávať, aby sa pri kontrole rozpočtu po zasadnutí komisie požadovali iné veci, ako pri kontrole rozpočtu pri podpise zmluvy.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že úrad splnomocnenca zabezpečí, aby práca hodnotiacej komisie bola detailnejšia a precíznejšia aj tým, že na zasadnutí bude prítomný zamestnanec ekonomického odboru.

Vladimír Sendrei, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- navrhol, aby sa členmi komisie na posudzovanie projektov mohli stať zástupcovia mimovládnych organizácií alebo z výboru.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že práve preto je tu priestor na to, aby členovia výboru v zmysle e-mailu, ktorý im bol zaslaný zasielali návrhy nominácií na nových členov, alebo potvrdili doterajších členov v termíne do 24. októbra 2014 a zároveň zaslali ich s profesijný životopis.

Ondrej Pöss, člen výboru pre nemeckú národnostnú menšinu:

- položil otázku, či je nejaký finančný limit na jednu organizáciu, lebo v minulosti taký limit bol.

Zuzana Kumanová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- v reakcii na pána Pössa uviedla, že maximálna výška jednej žiadosti, a teda aj projektu je 150 000 eur. Limit na občianske združenie nie je.

Milan Mňahončák, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- vyjadril nespokojnosť s tým, že až v septembri 2014 bol spolok Rusínska obroda na Slovensku vyzvaný na doplnenie vyúčtovania za rok 2013, a preto im ešte neboli vyplatené finančné prostriedky za rok 2014.

Ján Lipinský, člen výboru pre rusínsku národnostnú menšinu:

- položil otázku, čo sa stane s nevyčerpanými finančnými prostriedkami za rok 2014.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- v reakcii na pána Mňahončáka uviedla, že so žiadateľom môže byť podpísaná zmluva jedine vtedy, ak má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom. Rovnako potrebná je aj promptnosť zo strany žiadateľov;

- v reakcii na pána Lipinského uviedla, že sa nepredpokladalo, že sa suma neprerozdeli, keďže všetky finančné prostriedky – vrátane tých, ktoré neboli vyčerpané z I. výzvy, a u ktorých subjekty odstúpili od uzavretia zmluvy alebo dotáciu vrátili – boli presunuté do II. výzvy. Situácia, ktorá nastala u českej národnostnej menšiny je neštandardná, tieto finančné prostriedky budú vrátené do štátneho rozpočtu.

Klaudia Szekeresová, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedla, že na XI. zasadnutí výboru bolo schválené, že bude vypracovaný vnútorný predpis, ktorý bude upravovať dotačné programy podľa nových pravidiel, ale tento predpis stále nie je;

- uviedla, že táto téma sa netýka len vzorca, ale sú tu pravidlá, ktoré nie sú nikde zakotvené, napr. navrhovanie členov do komisie pre program Kultúra národnostných menšín a je potrebné to upraviť.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že mandát pracovnej skupiny bol na vytvorenie alokačného vzorca a tento účel bol aj splnený;

- uviedla, že by bolo vhodné sa zaoberať dotačným programom aj z obsahovej stránky, keďže každá menšina má svoje priority a problémy, pričom členovia výboru boli k tomu už v minulosti vyzývaní.

Zuzana Kumanová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- uviedla, že tento rok boli finančné prostriedky prerozdelené na základe uznesenia č. 30 a vzorec bol zapracovaný do smernice.

Štefánia Bohátová, Úrad vlády Slovenskej republiky:

- uviedla, že smernica bola zverejnená na webovom sídle Úradu vlády SR v časti dotácie;

- pokiaľ ide o zloženie komisií – postup je podrobne upravený vo vyhláske Úradu vlády Slovenskej republiky.

Klaudia Szekeresová, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedla, že návrh na zmeny za maďarskú menšinu bol predložený na piatich stranách a nevie, prečo neboli zohľadnené, keďže maďarská menšina systém kritizuje minimálne štyri roky, stále navrhujú, aby sa systém sprehľadnil hoci, nejaké zmeny už nastali.

Ján Čonka, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- navrhol, aby boli motivovaní organizátori veľkých festivalov tak, aby festival prostredníctvom televízie mohol sledovať čo najvyšší počet ľudí.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- uviedol, že Úrad vlády Slovenskej republiky je v grantovom systéme rýchlejší, ako iné inštitúcie;
- poukázal skôr na potrebu zefektívnenia použitia dotácií, keďže niektoré projekty sú menej kvalitné, a preto by bolo dobré skôr sa zameriavať na obsahovú stránku projektov.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- ukončila diskusiu k prvej časti tohto bodu a po precizovaní znenia uznesenia prítomnými členmi výboru predniesla uznesenie podľa návrhu pána Bogdana v konečnom znení: *„Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny žiada kompetentné orgány – Úrad vlády Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky, aby podnikli všetky nevyhnutné kroky vedúce k vyriešeniu financovania periodickej a neperiodickej tlače národnostných menšín, t.j., aby intervenovali príslušné orgány Rady, resp. Komisie EÚ ohľadom urýchleného vydania stanoviska k žiadosti o výnimku týkajúcu sa financovania periodickej a neperiodickej tlače národnostných menšín, aj vzhľadom na uplynuté časové obdobie od podania tejto žiadosti.“* a pristúpila k hlasovaniu.

Hlasovanie:

Za: 14

Proti: 0

Zdržali sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že uznesenie č. 51 bolo členmi a členkami výboru jednomyselne schválené.
- následne predniesla uznesenie k tomuto bodu v konečnom znení: *„Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny berie na vedomie Informáciu o poskytovaní dotácií v programe Kultúra národnostných menšín 2014 a informáciu o Výzve na predkladanie žiadostí o dotáciu z dotačného programu Kultúra národnostných menšín 2015.“* a pristúpila k hlasovaniu o bode ako celku:

Hlasovanie:

Za: 14

Proti: 0

Zdržali sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že uznesenie č. 52 bolo členmi a členkami výboru jednomyselne schválené.

5. Informácia o Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila 5. bod zasadnutia a požiadala predkladateľku materiálu pani Barbaru Illkovú o jeho uvedenie.

Barbara Illková, generálna riaditeľka Sekcie právnej a konzulárnej Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR:

- informovala, že proces prijímanie stratégie bol dvojročný;
- v zmysle uznesenia Rady vlády sa v termíne od 6. augusta do 10. októbra 2014 konali rokovania k aktuálnej verzii návrhu Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR analyzovalo 163 zásadných pripomienok predložených v rámci pripomienkového konania. Bolo identifikovaných 35 okruhov tém a uskutočnilo sa 34 tematických rokovaní za účasti 25 pripomienkujúcich subjektov a prizvaných zástupcov zainteresovaných orgánov štátnej správy, s cieľom identifikovať témy, v ktorých je možné dosiahnuť kompromis, ale aj témy, ktoré si vyžadujú ďalšiu diskusiu. Z každého rokovania bol vypracovaný písomný záznam, ktorý bude súčasťou materiálu predloženého na rokovanie vlády SR;
- v materiáli boli zapracované kompromisné závery, pričom povaha príloh stratégie zostala nezmenená. Stratégia sa bude vyhodnocovať v dvojročných intervaloch;
- boli vypracované návrhy na zriadenie Výboru pre občianske a politické práva, ako aj návrh na vypracovanie komplexnej analýzy uplatňovania ľudských práv na Slovensku;
- zostali určité otvorené otázky, ako napríklad financovanie Kancelárie verejnej ochranky práv alebo vytvorenie legislatívnych a finančných podmienok fungovania ľudskoprávných mimovládnych organizácií;
- zdôraznila, že stratégia nie je materiál legislatívnej povahy, ale slúži na zmapovanie aktuálneho stavu s cieľom ďalšieho posilňovania dodržiavania ľudských práv v Slovenskej republike;
- Rada sa otázkou stratégie bude zaoberať na svojom 19. zasadnutí v decembri 2014;
- záverom potvrdila všetkým účastníkom, ktorí prispeli k vypracovaniu obsahu stratégie.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k predmetnému bodu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položil otázku, do akej miery sa stratégia zaoberá jazykmi národnostných menšín.

Barbara Illková, generálna riaditeľka Sekcie právnej a konzulárnej Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR:

- uviedla, že otázka je predmetom medzinárodných dokumentov a stratégia je štartovací dokument pre vymedzenie ďalších úloh;
- uvedená téma bude súčasťou akčného plánu.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- položil otázku, či je mechanizmus implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov zverejnený na webovom sídle rezortu zahraničných vecí.

Barbara Illková, generálna riaditeľka Sekcie právnej a konzulárnej Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR:

- uviedla, že všetky implementačné správy k jazykovej charte sú zverejnené na webovom sídle rezortu.

Sofia Daskalová, Úrad splnomocnenca:

- uviedla, že Okrúhly stôl k implementácii jazykovej charty na Slovensku organizovala Rada Európy v spolupráci s Úradom splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny na jar roka 2014 za účasti všetkých relevantných subjektov.

Klaudia Szekeresová, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položila otázku akým spôsobom bola prijímaná stratégia v oblasti ochrany práv národnostných menšín a kedy sa dá očakávať schválenie stratégie.

Barbara Illková, generálna riaditeľka Sekcie právnej a konzulárnej Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR:

- informovala, že zámerom je, aby sa stratégia schválila v decembri 2014.

Alena Kotvanová, Úrad splnomocnenca:

- informovala o procese prijímania stratégie v oblasti ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uzatvorila diskusiu a predniesla uznesenie k tomuto bodu v konečnom znení: „*Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny berie na vedomie Informáciu o Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike.*“

Hlasovanie:

Za: 14

Proti: 0

Zdržali sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že uznesenie č. 53 bolo členmi a členkami výboru jednomyselne schválené.

6. Hodnotiaca správa o desiatich rokoch členstva SR v EÚ

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila 6. bod zasadnutia a požiadala pána Juraja Tomáša, riaditeľa odboru všeobecných záležitostí a vzťahov s inštitúciami EÚ Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR o jeho uvedenie.

Juraj Tomáš, riaditeľ odboru všeobecných záležitostí a vzťahov s inštitúciami EÚ:

- uviedol, že cieľom Hodnotiacej správy o 10 rokoch členstva Slovenskej republiky v Európskej únii (ďalej len „správa“) bolo komplexne zhodnotiť čo prinieslo členstvo Slovenskej republiky v Európskej únii za desať rokov. Primárnym zámerom správy bolo politicky zhodnotiť dopady členstva v Európskej únii na Slovenskú republiku, jednotlivé oblasti politického, ekonomického a sociálneho rozvoja, ako aj na život bežných občanov. Cieľom nebolo faktograficky zrekapitulovať sumár prijatých rozhodnutí Európskej únie, ale sústrediť sa na politický hodnotiaci aspekt, t.j. zhodnotenie pozitív, ale aj prípadných nevyužitých možností vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, ako aj

na stanovenie rámcových odporúčaní pre ďalšie obdobie. V procese prípravy správy Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR oslovilo celkovo 59 adresátov – ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné štátne orgány, akademickú obec, sociálnych partnerov, odborové a zamestnávateľské zväzy a združenia, cirkvi, mimovládne organizácie a pod. Z nich 43 zaslalo svoje vstupy do správy, ktoré boli následne zapracované. Samotná správa pozostáva z hlavnej časti v rozsahu 12 kapitol a nadväzujúce prílohy, ktoré v jednotlivých konkrétnych oblastiach podrobnejšie analyzujú súčasný stav, prínosy, ale aj nevyužitú šancu a výzvy vyplývajúce z členstva SR v EÚ;

- materiál bol predložený na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR, ktorá ho dňa 14. apríla 2014 prerokovala a odporučila materiál na ďalšie konanie, na rokovanie vlády SR, ktorá ho schválila 30. apríla 2014. Správa bola odôvodnená v Národnej rade SR a predstavená verejnosti na Plenárnom zasadnutí Národného konventu o EÚ dňa 6. mája 2014. K správe bolo vznesených 70 pripomienok, z toho 5 zásadných. Všetky pripomienky boli prerokované a zapracované. Grafy a tabuľky, ktoré sa nachádzajú v tejto správe boli vypracované len pre túto príležitosť a boli prvýkrát publikované práve tu, takže sú z toho pohľadu unikátne;

- uviedol, že všetky informácie, ako aj skrátená verzia správy je dostupná na webovom sídle Úradu vlády SR v časti rokovania:

<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23466>

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tomuto bodu;

- vzhľadom na to, že sa nikto do diskusie neprihlásil, uzatvorila tento bod programu a predniesla uznesenie k tomuto bodu v konečnom znení: „*Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny berie na vedomie Informáciu o Hodnotiacej správe o desiatich rokoch členstva SR v EÚ.*“

Hlasovanie:

Za: 14

Proti: 0

Zdržali sa: 0

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že uznesenie č. 54 bolo členmi a členkami výboru jednomyselne schválené.

7. Iniciatívny materiál členky výboru za maďarskú národnostnú menšinu – „Návrh Dodatku č. 5 k Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny“

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- otvorila 7. bod zasadnutia a požiadala pána Tokára o uvedenie návrhu za maďarskú národnostnú menšinu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- zdôraznil, že pre príslušníkov maďarskej národnostnej menšiny, ako aj delegátov Okrúhleho stola Maďarov je kľúčovou otázkou, ako bude výbor v budúcnosti vyzerat', aké budú rozhodovacie mechanizmy a kompetencie výboru. V tejto súvislosti by radi viedli konštruktívnu diskusiu s členmi výboru, pričom navrhujú dve alternatívy.

- prvá alternatíva počíta s návratom do predošlého stavu, t. j. do stavu pred schválením Dodatku č. 4 k štatútu výboru s určitými kompetenčnými zmenami;
- druhá alternatíva ponecháva v platnosti jeden hlas pre každú menšinu vo výbore, popritom však zavádza novú možnosť kvalifikovanej väčšiny podľa vzoru, ktorý na základe Lisabonskej zmluvy bude od 1. novembra platiť aj v Rade EÚ na zamedzenie prehlasovania veľkých štátov malými. Ide o systém hlasovania dvojitou väčšinou, podľa ktorého na prijatie návrhu sa v Rade EÚ budú vyžadovať dva typy väčšiny: väčšina členských štátov (aspoň 15) a väčšina celkového počtu obyvateľstva EÚ (štáty tvoriace túto väčšinu musia zastupovať najmenej 65 % celkovej populácie EÚ). Tento systém každému členskému štátu priznáva jeden hlas, a pritom zohľadňuje jeho demografickú váhu. Návrh teda ponecháva v platnosti všetky súčasné ustanovenia o hlasovaní s tým, že hlasovanie podľa početnosti menšín by bolo alternatívne a prichádzalo by do úvahy len v prípade, ak o to požiada zástupca ktorejkoľvek menšiny. Uznesenie výboru by bolo týmto spôsobom prijaté, ak sa dosiahne väčšina stanovená pre konkrétny prípad v ostatných ustanoveniach štatútu, ako aj väčšina hlasov členov zastupujúcich menšiny a etnické skupiny s počtom príslušníkov predstavujúcich viac ako 50 % národnostných menšín a etnických skupín vo výbore.
- zdôraznil, že každá menšina je cenná a existencia každej menšiny prispieva k tomu, aby krajina bola pestrejšia, avšak je presvedčené, že každá menšina má iné problémy a sú také témy, ktoré sú pre niektoré menšiny prioritné a pre niektoré menej. Preto môže prísť aj k takým absurditám, že jednotlivé menšiny schvália Správu o používaní jazykov národnostných menšín a pritom sa správa niektorých menšín ani netýka;
- menšiny, ktoré sú početnejšie, napr. rusínska a rómska majú špecifický okruh problémov a menšie menšiny majú iné priority, čo je prirodzené. Preto je podstatné prediskutovať, akým spôsobom je toto možné riešiť v rámci rozhodovacích procesov vo výbore a nie je cieľom, aby vznikla diskusia o tom, že niektoré menšiny sú zvýhodnené, a iné menej zvýhodnené. Každopádne situáciu treba riešiť a preto boli podané dve alternatívy na riešenie.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že by sa rada vyjadrila k niektorým častiam materiálu a to menovite k prekladacej správe, kde predkladateľka materiálu konštatuje, že uplynulý rok preukázal, že vo výbore opakovane dochádza k rozporom medzi početnejšími a menej početnými menšinami, pričom podľa názoru predkladateľky sa Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny tieto rozpory nesnažil tlmiť skôr naopak, pričom predkladateľka nekonkretizovala ako úrad splnomocnenca podnecoval k rozporom medzi menšinami;
- zdôraznila, že s názorom predkladateľky sa vôbec nemôže stotožniť a konštatovala, že k rozporom nedochádzalo a práve naopak úrad splnomocnenca opakovane inicioval početné rokovania s príslušníkmi národnostných menšín, gestoroval vznik odborných pracovných skupín s cieľom dosiahnuť v rôznych oblastiach kompromisné riešenia. Úrad splnomocnenca taktiež prispel k urýchleniu poskytovania dotácií pre žiadateľov v rámci dotačného programu Kultúra národnostných menšín, čo bolo žiaľ v predchádzajúcom období problematické. Rovnako všetky zasadnutia výboru pod jej vedením boli vedené korektným spôsobom pri dodržiavaní všetkých ustanovení štatútu a rokovacieho poriadku výboru s cieľom zabezpečiť rovnocenné podmienky pre všetkých členov výboru zastupujúcich národnostné menšiny.

Dagmar Takácsová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uistila predkladateľov, že sa podrobne oboznámili s návrhom a že samotná predkladacia správa obsahuje niekoľko nejasností, ktoré by bolo potrebné uviesť na správnu mieru;
- v prvom rade je to pochybnosť o legitímnosti rozhodnutia zmeny štatútu, že každá menšina má jeden hlas, pričom sa táto otázka diskutovala aj na stretnutí, ktoré inicioval predseda rady vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, kde právnici skonštatovali, že nevidia problém v legitímnosti prijatia rozhodnutia;
- druhým nedostatkom je, že návrh hovorí o niekoľkých veciach, ktoré by sa spájať nemali a mali by byť od seba oddelené. Jednak je to otázka rozšírenia kompetencií výboru a otázka verejného rokovania výboru a na druhej strane je to principiálna otázka prístupu k právu národnostnej menšiny byť zastúpený určitou váhou;
- v otázke zastúpenia menšiny pri hlasovaní narážajú na seba dva princípy alebo pohľady na vec. Jeden pohľad je pohľad predkladateľa, ktorý hovorí, že menšina je o to významnejšia a o to väčšie právo jej patrí o čo je väčšia. Na druhej strane je tu pohľad malých národnostných menšín, ktoré hovoria, že toto nie je ich chápanie, pretože každá menšina bez ohľadu na veľkosť je rovnako významná a patria jej rovnaké práva v hlasovaní;
- predloženú druhú alternatívu treba pomenovať lapidárne, jednoducho správnym pojmom – zavedenie veta jednej menšiny pri akomkoľvek rozhodovaní vo výbore.
- navrhla rozdeliť problematiku, ktorá nevychádza z principiálnych rozhodnutí, kde by bolo možné prijať kompromisné riešenie, ako je verejné rokovanie výboru, rozšírenie kompetencií výboru, a na druhej strane principiálne rozhodnutia, kde na seba narážajú dva spomenuté princípy.

Kludia Szekeresová, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- v reakcii na pani Takácsovú uviedla, že v jej predkladacej správe nebolo nikde uvedené, že jedna menšina je významnejšia ako druhá, to nepripúšťa. Bolo tam vysvetlené, že za súčasného stavu je absurdné, aby sa akékoľvek rozhodnutie mohlo prijať tak, že väčšina rozhodne. Potom by ani parlament nemohol rozhodovať a ani v rôznych orgánoch by sa neprijímali rozhodnutia, lebo všade je nejaká väčšina;
- za súčasného stavu, keď malé menšiny s počtom príslušníkov spolu vyše 8000 môžu prehlasovať vyše 600 tis. príslušníkov, je taká nerovnováha, ktorú nikde inde, v žiadnom orgáne nevidieť. Členovia výboru za maďarskú menšinu sú proti tejto nerovnováhe a neprezentujú to, že niektorá menšina by mala byť významná alebo menej významná. Ide o efektívne riešenie otázok. Ak sa hlasuje o rôznych veciach, ktoré sa týkajú len maďarskej menšiny môžu byť prijaté rozhodnutia proti jej vôli, aj keď ide o jej vec;
- maďarská menšina nemala ani podľa predošlého systému nikdy rozhodujúce slovo, lebo napriek tomu, že podľa početnosti predstavuje 70 % väčšinu, tak mala zhruba necelých 21 % hlasov. Nikdy to nebolo stavané tak, aby maďarská menšina mohla sama o niečom rozhodnúť alebo niečo sama ovplyvniť;
- cieľom návrhu je, aby sa vrátilo ustanovenie, ktoré sa týka všetkých tu prítomných menšín, aby sa vo vlastných veciach nemohlo rozhodovať bez tej menšiny a v takom prípade, aby mala hlas iba táto menšina. Nie je to odôvodnené, aby rozhodovala menšina, ktorej sa to ani netýka, to je absurdum, ako je to v súčasnosti.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- zdôraznil, že sú otázky a témy, ktoré sa týkajú iba niektorých menšín, pričom nejde len o maďarskú menšinu. Otázky ktoré sa týkajú napríklad školstva a kultúry sa týkajú iba početne najrelevantnejších menšín – maďarskej, rusínskej a rómskej menšiny. Mechanizmy nie sú na to, aby maďarská menšina mohla prehlasovať ostatné menšiny v zásadných otázkach, ale sú také témy, ktoré sa týkajú len niektorej menšiny;
- uviedol, že systém dvojitej väčšiny je dobre uplatnený v EÚ, kde sú rôzne členské štáty a značné rozdiely v pomere obyvateľstva a aj napriek uvedenému dokážu vyriešiť rôzne otázky efektívne, pretože limity sú nastavené veľmi správne. Dokáže si predstaviť aj takú alternatívu, ale bude sa o tom musieť konštruktívne diskutovať.

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že otázku vidí v oveľa širšom kontexte, ide o postavenie výboru ako takého. To riešenie, ktoré sa prijalo pred tromi rokmi zmenou kompetenčného zákona a transformáciou bývalej Rady vlády pre národnostné menšiny a etnické skupiny na výbor ako súčasť vyššej rady nebol šťastný krok a vyplývajú z toho aj ďalšie otázky;
- v posledných rokoch je tendencia, aby sa práva posudzovali podľa počtov, podľa čísiel, ale právo nie je možné tak posudzovať a ani nie je možné ho merať nejakými číslami, každá menšina je rovnaká bez ohľadu na to, či má toľko alebo toľko príslušníkov, všetci majú mať rovnaké práva. Súhlasiť sa dá jedine s tým, že o vlastných záležitostiach majú menšiny rozhodovať sami, alebo byť aspoň spolu účastní;
- nie o všetkých otázkach, ktoré sa týkajú menšín sa hovorí vo výbore, ale aj inde napr. v RTVS, tam by mali mať príslušníci menšín svoje zastúpenie. Doteraz napr. v Rade RTVS iné menšiny ako maďarská menšina nikdy nemali svoje zastúpenie a pritom aj iné menšiny majú svoje požiadavky;
- treba brať do úvahy, prečo sa k tej či onej národnostnej menšine hlási taký počet príslušníkov, či sa vytvárali v posledných rokoch také podmienky, aby sa hrdo hlásili k svojej príslušnosti alebo práve naopak. To je celý komplex otázok, ktoré sa nemôžu vyriešiť tým, že sa práva pridelia podľa výsledkov posledného sčítania. Je potrebné to posúdiť širšie a rozvážnejšie.

Ondrej Pöss, člen výboru pre nemeckú národnostnú menšinu:

- stotožnil sa so stanoviskom pána Bogdana, pokiaľ ide o postavenie výboru. Viacerí z výboru sa pohybujú v oblasti financovania kultúry národnostných menšín a možno by stálo za analýzu posledných 20 rokov, ako fungoval tento výbor – či na báze zastúpenia jednej menšiny jednou osobou, alebo ináč;
- položil otázku, aké konštruktívne riešenie mohli prijať malé národnostné menšiny, potom keď sa rozdelili prostriedky v roku 2013. Tým, že veľké menšiny mali viac hlasov, sa rozpočet pre nemeckú národnostnú menšinu znížil o 45 %, pre poľskú menšinu o 50 %, preto malé menšiny pristúpili k takémuto riešeniu, aby sa takáto situácia už nezopakovala.

Agnesa Horváthová, členka výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- uviedla, že by veci posudzovala podľa toho, čo chceme a môžeme riešiť, čo je našim cieľom. Ak vychádzame z hodnotiacej správy sú vidieť rozdiely, aké má problémy jedna národnostná menšina a aké druhá, riešenie vidím v tom, že neriešme spoločne tie problémy, ktoré sa netýkajú menších národnostných skupín, ale využime tú možnosť podľa

štatútu vytvoriť pracovnú skupinu a tam nech sa riešia tie špecifické problémy. Sú tu prítomní aj zástupcovia rôznych rezortov, preto je potrebné, aby sa to nebralo len na vedomie, ale aby sa niečo aj robilo, ide o školstvo, kultúru, jazyk, učebnice. Hodnotiacu správu na tento rok môžeme kopírovať aj so všetkými problémami z minulého roku. Berme do úvahy pragmatickú stránku, keď pán riaditeľ tu hovoril o tom aké je Slovensko integrované, Rómovia nie že nie sú integrovaní, ale žijú tu ako v rozvojových krajinách, práve kvôli vzdelanosti, a keď mám vidieť cieľ prečo sem chodím, prečo som členkou výboru, tak aby sa zvýšila vzdelanosť. Spoločné s maďarskou menšinou je vyučovanie slovenského jazyka ako cudzieho jazyka, roky sa o tom hovorí, ale nič sa nerobí, a len sa konštatuje že neovládajú vyučovací jazyk, ale to nie sú cudzie deti, sú to naši občania, budúci zamestnanci, ktorí majú prinášať dane do štátneho rozpočtu, tak niečo pre nich spravme. Tie deti sa skôr naučia po anglicky ako po slovensky, to znamená, že ten systém nie je funkčný. Navrhujem pracovné skupiny k tým prioritám jednotlivých národnostných menšín, ktoré nás najviac trápia.

Dagmar Takácsová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že pani Horváthová má pravdu v tej veci, že niekde sme mohli pokročiť viac, ak by sa riešili užšie a konkrétne otázky, ale toto nesúvisí s tým návrhom predloženým maďarskou národnostnou menšinou. Ešte raz zdôraznila, že ak predkladateľ uvádza ako príklad dvojtitú väčšinu v EÚ, do konkrétne prevedených našich podmienok to znamená veto maďarskej menšiny, pričom jej nie je známe právo veta takejto väčšiny v európskych orgánoch.
- uviedla, že nepovažuje za spravodlivé, keď sa v správe hovorí, že uplynulý rok preukázal, že opakovane dochádza k rozporom medzi početnejšími menšinami a menej početnými menšinami a Úrad splnomocnenca sa tlak nesnažil tlmiť, to nie je pravda. Práve naopak, tento problém nastal v roku 2012, keď sa schvaľovala alokácia pre rok 2013, vznikol rozpor medzi malými menšinami a veľkými, sme sa museli brániť a zmena štatútu vznikla ako prirodzená reakcia. Vtedy hovorila s pánom Nagyom a žiadala ho, aby sa to nerobilo, no napriek tomu sa to stalo, vtedy sa Úrad splnomocnenca nepostavil spravodlivo na obranu malých menšín a vyvolala sa situácia, ktorá potom priniesla toto riešenie.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- uviedol, že zo slov pani Szekeresovej to vyznieva, ako keby bola maďarská menšina diskriminovaná, aj napriek tomu, že rómska národnostná menšina je druhou najpočetnejšou menšinou s pani Szekeresovou nesúhlasí. Tým, že sa schválil jeden hlas pre jednu menšinu nastal pokoj medzi malými menšinami. Na druhej strane, keď sa rozdeľovali finančné prostriedky za bývalého splnomocnenca, vtedy maďarská menšina dostala najviac na úkor niektorých menšín a vtedy sa zástupcovia nepostavili spravodlivo na obranu malých menšín, a tam je kameň úrazu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol, ak ide o dotácie, tak chápe malé menšiny, lebo ak ide o ich existenciu je kľúčové, aby získali tieto financie, ale práve táto otázka bola vyriešená tým, že je kľúč, nejde o to, aby táto debata bola o finančných prostriedkoch, chápe aj frustráciu malých menšín z pred dvoch rokov;
- uviedol, že im nejde o rozdeľovanie finančných prostriedkov, ale o rozhodovací proces a kompetencie, resp. ako funguje rozhodovanie v tých otázkach, ktoré sa týkajú postavenia menšín v Slovenskej republike, pričom dotácie predstavujú výnimku.

Rudolf Mézes, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že pán Bogdan povedal najväčšiu pravdu a nech všetci aj z vlády aj z predsedníckeho stola, aj my samy porozmýšľajme nad tým, ako sa mohlo stať, že v demokracii sa stratilo v jednej národnosti vyše 20 % občanov, ako u maďarskej menšiny.

Klaudia Szekeresová, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedla, že podľa predchádzajúceho systému mali necelých 21 %, a spýtala sa s pani Takácsovej, či si myslí, že s necelými 21 % mohli schváliť hocičo? Keď pred dvoma rokmi boli problémy s dotáciami tak sme to zavinili my s 20 %?

To ako sa schvaľovala dotácia za rok 2013 nie je vina maďarskej menšiny, takže prakticky vždy sa treba pozrieť odkiaľ pochádza ten návrh.

Dagmar Takácsová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že nepovedala, že to bola vina alebo príspevok maďarskej národnostnej menšiny k tej situácii, ale že k tomu stavu prišlo preto, lebo bol systém hlasovania taký aký bol, niektoré menšiny mali viac hlasov ako iné menšiny. Keby sa o alokácii v roku 2013 hlasovalo princípom jedna menšina jeden hlas, tak by tá alokácia nebola bývala taká.

Oľga Dašková, členka výboru za ruskú národnostnú menšinu:

- nadviazala na pani Takácsovú, že výsledkom toho hlasovania sú následky dodnes, pretože dodnes majú niektoré menšiny menej financií ako iné a myslí že je spravodlivé jedna menšina jeden hlas, lebo sme dlho bojovali o rovnoprávnosť a bolo by nespravodlivé, aby sa to zmenilo, pokiaľ viem problémy danej menšiny sa riešia len s danou menšinou ako napr. zaradenie ruského jazyka do jazykovej charty a tak isto aj srbská národnostná menšina a nikto sa nestará do menšiny ktorá rieši svoje otázky.

Radoslav Jankovič, člen výboru za chorvátsku národnostnú menšinu:

- uviedol, že si myslí, že za predchádzajúce obdobie neprišlo k poškodeniu niektorej z menšín a výkonný výbor Chorvátskeho zväzu sa od roku 2010 vyjadroval tak, že by malo byť po jednom zástupcovi a hlase, tak ako to bolo v začiatkoch v rade. Bolo by vhodné prísť ku konsenzu, lebo ak sa dá hlasovať o týchto návrhoch, nemožno očakávať, že tí, ktorí v novembri hlasovali za zmenu štatútu budú teraz hlasovať proti tomu, takto narýchlo to nevidí ako priechodné a stotožňuje sa s názorom pani Takácsovej, že takto to je lepšie.

Ján Lipinský, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- položil otázku v nadväznosti na pani Szekeresovú, či vo veciach týkajúcich sa jednej menšiny má hlasovať celý výbor alebo len zástupcovia danej menšiny, ktorí sú vo výbore, tu by potom bolo možné prijať konsenzus s väčšinovým hlasovaním.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že sa snažili viesť konštruktívnu debatu o rozhodovacích mechanizmoch v rámci výboru pre národnostné menšiny. Pre delegátov maďarskej menšiny, ktorí sú tu zo strany Okružného stola Maďarov na Slovensku, znamená večnú dilemu, čo treba robiť s opozíciou, prečo sú tu, či dokážu vôbec presadiť niečo, či má zmysel participovať v tých rozhodnutiach, ktoré sú tu prijaté. Čo sa týka všeobecnej nálady maďarskej menšiny v spoločnosti, hovoríme

o 500 tisíc slovenských občanoch, čiže o každého desiateho občana, je potrebné riešiť dilemu, načo je dobré členstvo v tomto výbore maďarskej národnostnej menšiny.

- uviedol, že chápe obavy malých menšín a ich obavy spojené s transformáciou, a preto dali dve alternatívy a boli čo možno najkonštruktívnejší. Zo strany zástupcov maďarskej národnostnej menšiny je ochota o dohodu s malými menšinami, ktoré majú svoje obavy a zlé skúsenosti z minulosti, ale ak nebude možné prísť ku konsenzu, potom budú musieť rozmýšľať, že čo je možné s tou situáciou spraviť v rámci ich kompetencií a či dokážu vypracovať alternatívu, ktorá bude akceptovateľná pre všetky menšiny. Ak nie, tak budú vedieť, aká je všeobecný postoj, a budú rozmýšľať, či má význam vo výbore zotrvať, len nemožno ťahať čas, aby nevedeli, či sa problém vyrieši.

Roman Dohovič, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- v nadväznosti na vyjadrenia maďarskej národnostnej menšiny uviedol, že by výbor rád prijal konštruktívne riešenia, ale na základe slov, ktoré niekoľkokrát odznali, že zástupcovia maďarskej národnostnej menšiny rozmýšľajú, či vo výbore zotrvať sú vyjadrenia, ktoré nedávajú alternatívu, ale tlačia k niečomu, sú ultimatívne. Ak je nejaký návrh, s ktorým chcú pomôcť maďarskej menšine je potrebné ho pripraviť tak, aby dokázal presvedčiť aj ostatné menšiny, že je prospešný pre všetky národnostné menšiny a garantuje podporu všetkých národnostných menšín, ale to, že budú mať viac hlasov a dokážu všetko prehlasovať nehrá teraz pre ostatných žiadnu úlohu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- v nadväznosti na pána Dohoviča uviedol, že nechceli dávať žiadne ultimátum, majú svoje záväzky, prečo do toho išli. Výbor bude uznášaniaschopný, ak nebudú prítomní, čiže nechcú nejakým spôsobom znemožňovať fungovanie výboru a ak áno, tak to bude preto, že maďarská menšina je počtom najrelevantnejšia, čiže čo je to potom za výbor, ak príslušníci najpočetnejšej menšiny nie sú prítomní, aj keď ide o to, aby sa spoločne vypracovala nejaká alternatíva.

Roman Dohovič, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že každý chápe ultimátum inak, v štatúte je také uznesenie, že o menšine sa nedá hlasovať bez jej prítomnosti, napr. ak by sa hlasovalo o alokácii finančných prostriedkov, nebude sa môcť hlasovať, pretože nebude prítomná maďarská národnostná menšina, takže jednoznačne ultimáta dávajú.

Diana Dobrucká, členka výboru za bulharskú národnostnú menšinu:

- uviedla, že bez ohľadu na to ako sa hlasovalo v minulosti, pokiaľ budeme vo výbore všetko stavať na princípe väčšinovom, potom tento výbor tu nemusí byť. Necháme všetko na národnostnú väčšinu a zrušme ten výbor úplne. Podstata tohto výboru je, aby všetky menšiny mali rovnoprávne postavenie voči národnostnej väčšine a preto sme tu, a preto je aj súčasný princíp hlasovania nastavený správne.

Dagmar Takácsová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- navrhla rozčleniť problém na dva typy: prvý je problém s hlasovaním, druhým sú kompetencie výboru, verejné rokovanie výboru a pod., a preto je potrebné prísť ku kompromisu vo veciach, kde neexistuje rozpor, a potom sa venujme otázkam ktoré sú sporné.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- zdôraznil, že ani na základe prvej, ani na základe druhej alternatívy nebude môcť maďarská menšina prehlasovať ostatné menšiny.

Dagmar Takácsová, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že v jej chápaní je alternatíva č. 2 veto maďarskej menšiny v akomkoľvek prípade.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že alternatíva č. 2 sa dá zosúladiť s požiadavkami ostatných menšín.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že odznali viaceré návrhy zo strany viacerých zástupcov vo výbore na diskusiu;
- navrhla na zváženie, aby sa uskutočnilo pracovné stretnutie v podobe okrúhleho stola alebo facilitovanej diskusie, kde by si menšiny povedali aké sú postoje a na základe výsledkov z tohto stretnutia by sa mohlo uvažovať vo výbore o ďalšom postupe;
- požiadala ostatných o vyjadrenie sa k návrhu, prípadne o iné návrhy.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- položil otázku, či by sa uvedené stretnutie uskutočnilo do najbližšieho zasadnutia výboru;

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- v reakcii na pána Tokára uviedla, že pracovné stretnutie by bolo možné uskutočniť v čase do najbližšieho zasadnutia, pričom na stretnutí by bol prítomný jeden zástupca za každú menšinu, ktorý bude zastupovať a hájiť záujmy príslušnej menšiny.

Ján Čonka, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- navrhol, aby sa o návrhu maďarskej menšiny hlasovalo, keďže sa podľa diskusie uvedenou témou bude výbor zaoberať aj na najbližších zasadnutiach a nebude priestor venovať sa iným témam.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že tematickými oblasťami sa výbor bude zaoberať, ale v tejto chvíli je potrebné reagovať na návrh predložený maďarskou menšinou. Práve z uvedeného dôvodu by bolo vhodné túto tému prerokovať zvlášť, možno v zmysle navrhovaného pracovného stretnutia, alebo nejakou inou formou, a potom sa ňou zaoberať ako ucelenou informáciou na výbore.

Klaudia Szekeresová, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- v reakcii na diskusiu vyjadrila nesúhlas s tým, že súčasný systém je v poriadku;
- zdôraznila, že štatút nie je prispôbený systému hlasovania jedna menšina – jeden hlas;
- preto predkladaný návrh rieši aj ostatné problémy, ktoré zmena schválená pred rokom priniesla. Návrh taktiež rieši aj zvýšenie kompetencií výboru v oblasti dotácií.

Pavel Traubner, podpredseda výboru:

- stotožnil sa s návrhom predsedníčky výboru, aby sa uskutočnilo pracovné stretnutie.

Gyula Bárdos, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že mal možnosť stretnúť sa s expertmi Rady Európy;
- privítal návrh predsedníčky výboru, aby sa o predmetnom návrhu rokovalo;
- na druhej strane je potrebné určiť termín, aby sa na ďalšom zasadnutí výboru riešili zásadné otázky;
- zdôraznil, že žiadna menšina nesmie byť znevýhodnená, riešenie by malo byť prijateľné pre všetky menšiny a je potrebné znovu vybudovať vzájomnú dôveru.

Ondrej Pöss, člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- zdôraznil, že úvahy o vystúpení členov maďarskej menšiny z výboru sú nesprávne a neboli by pozitívnym prínosom ani pre maďarskú menšinu, ani pre ktorúkoľvek inú menšinu vo výbore;
- zdôraznil, že menšiny na Slovensku sa vyznačovali aj tým, že boli vzájomne solidárne.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- ukončila diskusiu k tomuto bodu a navrhla, aby sa v tomto bode prerušilo rokovanie výboru.

Po precizovaní textu uznesenia členmi výboru predniesla samostatný návrh uznesenia: *„Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny odporúča tajomníčke Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny iniciovať pracovné stretnutie za účasti vecne príslušných a relevantných subjektov v termíne do najbližšieho zasadnutia výboru za účelom posúdenia nutnosti legislatívnych úprav štatútu a rokovacieho poriadku výboru.“*

Hlasovanie:

Za: 13

Proti: 0

Zdržali sa: 1

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- konštatovala, že uznesenie č. 55 bolo členmi a členkami výboru schválené.

8. Rôzne

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila 8. bod zasadnutia a požiadala pána Marka o uvedenie Informácie o činnosti Divadla Alexandra Duchnoviča.

- k činnosti Divadla Alexandra Duchnoviča

Marián Marko, riaditeľ Divadla Alexandra Duchnoviča:

- uviedol, že divadlo pristúpilo k záväzku z Medzivládnej slovensko-ukrajinskej komisie pre národnostné menšiny, školstvo a kultúru a od roku 2008 uvádza jednu hru aj v ukrajinskom jazyku;
- informoval, že 17. októbra 2014 sa úspešne uskutočnila premiéra inscenácie „Podvodníčky“ Natálie Uvarovej v ukrajinskom jazyku.

- ocenil stretnutie za účasti Úradu splnomocnenca, zástupcov ukrajinskej národnostnej menšiny vo výbore a vedúceho odboru kultúry Úradu Prešovského samosprávneho kraja s cieľom podporiť divadlo v oblasti uvádzania hier v ukrajinskom jazyku;
- vyjadril poďakovanie rusínskej komisii za podporu činnosti divadla.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- informovala, že uvedené stretnutie sa uskutočnilo pred zasadnutím výboru a jeho závery priniesli riešenia pre implementáciu záväzkov z medzivládnej komisie.
- uviedla, že v záujme plnenia tejto úlohy v budúcom období budú zástupcovia ukrajinskej národnostnej menšiny aktívne spolupracovať s ostatnými zainteresovanými stranami a zároveň sa zúčastnení dohodli na spôsobe komunikácie s cieľom zabezpečiť danú úlohu.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tejto časti bodu Rôzne a vzhľadom na skutočnosť, že sa nikto do diskusie neprihlásil, uzavrela túto časť a vyzvala pána Lovásza o prezentovanie informácie o pripravovaných zmenách v programovej štruktúre RTVS

- k informácii o pripravovaných zmenách v programovej štruktúre RTVS

Attila Lovász, riaditeľ Centra národnostného vysielania RTVS:

- uviedol, že v ostatnom období boli členovia výboru informovaní o národnostnom vysielaní RTVS už trikrát, preto nebude opakovať známe informácie;
- informoval, že napriek tomu, že finančné prostriedky pre RTVS neboli zvýšené a preto programová štruktúra kopíruje posledné roky vysielania. Napriek uvedenému v rozhlasovom vysielaní pribudne vysielanie aj v bulharskom, chorvátskom a srbskom jazyku;
- ozrejmil rozpočtové príjmy a možnosti RTVS.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tejto časti bodu Rôzne a vzhľadom na skutočnosť, že sa nikto do diskusie neprihlásil, uzavrela túto časť a požiadala pani Kotvanovú o uvedenie ďalšieho bodu v časti Rôzne.

- k stanovisku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k aplikácii inštitútu dočasných vyrovnávacích opatrení

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- uviedla, že nadväznosti na závery XII. a XIII. zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, na ktorých sa výbor zaoberal informatívnym materiálom o rozvoji rómskeho jazyka predloženého rómskou národnostnou menšinou, sa predsedníčka výboru obrátila na Ministerstvo spravodlivosti SR so žiadosťou o vypracovanie právneho výkladu ustanovení antidiskriminačného zákona týkajúcich sa predmetného materiálu, ako aj stanoviska Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- vyzvala pána Filčíka o prezentovanie stanoviska Ministerstva spravodlivosti SR k aplikácii inštitútu dočasných vyrovnávacích opatrení

Marián Filčík, zástupca Ministerstva spravodlivosti SR:

- prezentoval stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a v jeho závere uviedol, že rezort spravodlivosti je toho názoru, že dočasné vyrovnávacie opatrenia nemôžu

mať podobu zákona, alebo vykonávacieho predpisu k zákonu. V predloženom prípade legislatívne najvhodnejším riešením je upraviť samostatnú kategóriu pedagogického zamestnanca pre školy so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunít pri stanovení osobitných kvalifikačných požiadaviek s využitím § 8 ods. 1 antidiskriminačného zákona. Je potrebné použiť zvýšenú opatrnosť pri stanovovaní rómskej národnosti ako kvalifikačného predpokladu a v prípade pochybností, takýto predpoklad len odporučiť v prípadoch, v ktorých je to účelné.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- otvorila diskusiu k tejto časti bodu Rôzne.

Agnesa Horváthová, členka výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- poďakovala zástupcovi Ministerstva spravodlivosti SR za prezentáciu rezortného stanoviska a zdôraznila, že v predmetnej veci je potrebné naďalej rokovať s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Eduard Čonka, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity:

- požiadal, aby Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity mohol byť účastný na predmetných rokovaníach.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- uviedla, že rokovania k uvedenej téme budú pokračovať aj za účasti Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a pani Horváthovej;
- uzavrela túto časť bodu Rôzne a vyzvala pani Kotvanovú o prezentovanie informácie o navrhovanej akceptácii ruského a srbského jazyka v rámci Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v SR; k stanovisku Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny k udalostiam ostatných dní a k podujatiu Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny pod názvom „Hľadanie koreňov“ v rámci seniorfestu.

- k navrhovanej akceptácii ruského a srbského jazyka v rámci Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v SR

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- informovala, že Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny inicioval pracovné stretnutie s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v súvislosti s akceptáciou ruského a srbského jazyka v rámci Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v SR. V zmysle záverov stretnutia bolo dohodnuté, že Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ako gestor Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov a Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny budú koordinovať svoj spoločný postup vo veci, pričom sa uskutočnia pracovné stretnutia za účasti vecne príslušných rezortov, ako aj dotknutých menšín.

- k stanovisku Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny k udalostiam ostatných dní

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- uviedla, že v súvislosti s predvolebnou kampaňou do komunálnych volieb v meste Košice, Mária Jedličková, poverená splnomocnenkyňa vlády SR pre národnostné menšiny vyjadrila

dňa 15. októbra 2014 hlboké znepokojenie k niektorým jej formám. Kampaň, ktorá hrubým a znevažujúcim spôsobom dehonestuje príslušníkov rómskej národnostnej menšiny, nemá priestor v súčasnej spoločnosti ani neodráža európske demokratické hodnoty. Zároveň odsúdila akékoľvek podobné prejavy intolerancie, rasizmu či nerovnakého zaobchádzania a opätovne apeluje na nevyhnutnosť podpory vytvárania multikultúrnej spoločnosti s rešpektovaním vzájomných odlišností.

- Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny sa taktiež pripojil k stanovisku Slovenského národného strediska pre ľudské práva a mimovládnych organizácií, ako aj k vyjadreniu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity poukazujúcich na nevhodné uvedenie vystúpenia speváčky Adriany Dráfiovej (Gitana) moderátormi podujatia s názvom „Umelci srdcom“, ktorý organizoval Slovenský zväz telesne postihnutých.

Používanie označenia „Cigán“ a jeho ekvivalentov potvrdzuje negatívne stereotypy voči Rómom, prehľbuje v spoločnosti predsudky a intoleranciu. V tejto súvislosti úrad upozornil na potrebu korektného a citlivého používania pojmov a prístupu k tejto téme nie len na verejných podujatiach.

- k podujatiu Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny pod názvom „Hľadanie koreňov“ v rámci seniorfestu

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- uviedla, že Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a Úrad vlády SR v spolupráci s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy pripravil moderovanú diskusiu s kultúrnym programom „Hľadanie koreňov“, ktorá sa uskutočnila 17. októbra 2014 v Primaciálnom paláci v Bratislave. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou predsedu vlády SR Roberta Fica a bolo jedným z podujatí Seniorfestu Bratislava 2014. Podujatie otvorila poverená splnomocnenkyňa vlády SR pre národnostné menšiny Mária Jedličková. Diskusné fórum v rámci ktorého sa predstavili významné osobnosti z radov príslušníkov národnostných menšín (bulharskej, českej, chorvátskej, maďarskej, nemeckej, rómskej, ukrajinskej a židovskej) sa venovalo téme hľadania kultúrnej a etnickej identity v seniorskom veku v kontexte medzigeneračného dialógu. Program spestrili vystúpenia umeleckých národnostných súborov, ktoré predstavili hudobné a tanečné tradície národnostných menšín.

Mária Jedličková, predsedníčka výboru:

- vyzvala pani Daskalovú o prezentovanie informácie k príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín; k Ročnému výkazu o kultúre národnostných menšín a k parkovacím možnostiam v objekte Úradu vlády SR.

- k príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín;

Sofia Daskalová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- informovala, že Úrad vlády Slovenskej republiky prostredníctvom Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny a na základe § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov písomne a e-mailom oslovil všetky orgány územnej samosprávy v uvedené nariadení vlády Slovenskej republiky č. 534/2011 Z. z. z 19. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva so žiadosťou o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní stavu používania jazykov národnostných menšín v

Slovenskej republike. V tejto súvislosti Úrad splnomocnenca zaslal 656 obciam a mestám štruktúrovaný dotazník, ktorý je zverejnený aj na webovom sídle Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny. Výsledky z uvedeného prieskumu budú spracované do Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2013 – 2014. Cieľom správy je vytvoriť obraz o stave používania jazykov národnostných menšín v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a preskúmať dodržiavanie povinností orgánov územnej samosprávy v oblasti jazykových práv. Správa bude v zmysle zákona predložená na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

- k Ročnému výkazu o kultúre národnostných menšín

Sofia Daskalová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- informovala, že Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny pokladá za potrebné opätovne obnoviť zber dát o kultúre národnostných menšín v Slovenskej republike a ich štatistické spracovanie. Výsledky štatistického zisťovania môžu byť využité v rámci každoročne pripravovanej Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín, ako aj pri príprave koncepčných a strategických materiálov. Štatistické zisťovanie sa bude uskutočňovať prostredníctvom nového elektronického štatistického systému, ktorý bude vystavený aj na webovom sídle Úradu vlády SR.

- k parkovacím možnostiam v objekte Úradu vlády SR

Sofia Daskalová, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:

- uviedla, že v súlade so Smernicou vedúceho Úradu vlády SR č. 3/2014 zo dňa 1. februára 2014 o režimových opatreniach v objekte Úradu vlády Slovenskej republiky je možné parkovanie vozidiel návštevy, ale v limitovanom počte. Parkovanie podlieha režimovým opatreniam a preto je potrebné vopred sekretariátu výboru nahlásiť štátnu poznávaciu značku a typ vozidla. V deň zasadnutia výboru môže vozidlo vstúpiť do objektu Úradu vlády a po vykonaní prehliadky bude usmernené službukonajúcim policajtom na parkovacie miesto určené na parkovanie vozidiel návštevy – pri novej budove Úradu vlády SR, kde rokuje výbor. V prípade rokovania vlády Slovenskej republiky alebo mimoriadnych návštev nie je parkovanie v takýto deň možné, o čom by boli členovia výboru vopred informovaní.

V Bratislave 3. 11. 2014

Vyhotovila:

PhDr. Alena Kotvanová

tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Schválila:

Ing. Mária Jedličková, MBA

poverená plnením úloh splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny,
predsedníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny